Inhoudelijk jaarverslag 2022

Het Genootschap Onze Taal is dé vereniging voor taalliefhebbers. Met het bekende maandblad *Onze Taal*, de Taaladviesdienst, de website, digitale nieuwsbrieven en sociale media bereikt het genootschap elke maand tienduizenden taalliefhebbers en honderdduizenden taaladvieszoekers.
In 2022 presenteerde Onze Taal een aantal vernieuwingen: het tijdschrift verscheen in een nieuwe opzet, de website werd opnieuw ingericht, waarbij de taaladviezen een beter toegankelijke indeling kregen, en dat alles gebeurde bovendien in een nieuwe huisstijl.

Contributies en donaties

Het lidmaatschapsjaar 2022 werd afgesloten met 21.656 leden; een daling van 2,6% ten opzichte van 31 december van het jaar ervoor, toen Onze Taal 22.229 leden had. Ongeveer 3% van de leden had een digitaal abonnement. De leden betaalden gemiddeld € 47,50 voor hun lidmaatschap. In 2022 ontving Onze Taal daarnaast € 59.780 aan incidentele donaties.

Tijdschrift *Onze Taal*

De jaargang 2022 bestond uit acht nummers met in totaal 368 pagina's. Het tijdschrift besteedde aandacht aan onder meer 'regenboogtaalkunde', anglicismen, taalschaamte en vogelgeluiden. Er waren interviews met Ilja Leonard Pfeijffer, Lise Spit en Rob van Essen, en met Nisrine Mbarki. In november verscheen het themanummer over Nederlandstalige popmuziek, met Frits Spits als gasthoofdredacteur.
Peter-Arno Coppen en Fieke Van der Gucht waren het hele jaar als extern redacteur bij Onze

Taal betrokken. Ludmilla Coornstra begon in maart als redactieassistent op de bureauredactie. De Redactieadviesraad, die de redactie gevraagd en ongevraagd adviseert, kwam tweemaal bijeen. In 2022 ging ook de samenwerking met vormgevingsbureau VRHL van start. Mede dankzij de inzet van al deze mensen slaagde de bureauredactie erin om de eerder ingezette bladvernieuwing in juni 2022 af te ronden. Voortaan verschijnt het tijdschrift een keer per twee maanden, en is het aantal pagina's per aflevering groter: 52 of 68 pagina's.

Taaladvies

In 2022 beantwoordde de Taaladviesdienst van Onze Taal 12.207 12.859 eerstelijns taalvragen – slechts 0,5% minder dan in 2021, zodat duidelijk is dat het einde van de coronapandemie geen sterke afname van het aantal vragen betekende. De meeste vragen kwamen binnen via WhatsApp, de Taaladvieslijn en e-mail: respectievelijk 18%, 30% en 34% en e-mail. Het aandeel vragen via Twitter daalde naar 14%.
Daarnaast schreef de Taaladviesdienst nieuwe en herziene adviezen voor www.taaladvies.net en werden er nieuwe woorden toegevoegd aan www.spellingsite.nu. De taaladviezen op www.onzetaal.nl kregen in 2022 extra aandacht: ze werden aangevuld en opnieuw ingedeeld, zodat bezoekers hun antwoord sneller kunnen vinden.
De websitevernieuwing had helaas tot gevolg dat de analysetools het webbezoek niet meer goed registreerden. In de eerste helft van 2022 was het bezoek vergelijkbaar met dat in 2021 en eerdere jaren (namelijk ca. 1 miljoen webbezoeken per maand). Pas eind 2022 waren de instellingen weer zodanig hersteld dat er betrouwbare tellingen konden worden gedaan.

Evenementen

Onze Taal organiseerde op 4 juni voor het eerst sinds 2019 weer een live Algemene ledenvergadering, gecombineerd met de lancering van het vernieuwde tijdschrift en de website. Op 6 oktober vond de tweede editie plaats van het Taalvragenvuur als onderdeel van de Week van het Nederlands. Een ander evenement in die week was de uitreiking van de Taalboekenprijs aan Ton Naaijkens c.s. voor hun boek *Vertalen in de Nederlanden.*
De taaladviseurs van Onze Taal werkten weer mee aan het Groot Dictee dat op 26 november plaatsvond in de openbare bibliotheek van Groningen.

Taalnieuws

Op verschillende manieren verspreidt Onze Taal taalnieuws, zowel onder de eigen leden als onder een brede achterban van taalliefhebbers. De e-mailnieuwsbrief Taalpost, samengesteld door Marc van Oostendorp en Erik Dams in samenwerking met de Taaladviesdienst van Onze Taal, verscheen elke dinsdag en donderdag. De nieuwsbrief bevat taalnieuws en taaltips. Het aantal vaste lezers schommelde in 2022 rond de 93.000.
Het twitterkanaal van Onze Taal bleef in 2022 per saldo groeien, ondanks dat de populariteit van dit medium wereldwijd afnam. De eindstand was ca. 87.700 volgers. Het Instagramaccount van Onze Taal steeg van 22.500 naar 25.294 volgers. Facebook steeg met bijna 2000 volgers naar 65.475.
In 2022 werd het LinkedIn-account structureel ingezet om onder taalprofessionals de meningen te peilen over verschuivende taalnormen. De discussie op LinkedIn wordt gebruikt om taaladviezen te actualiseren en een rubriek in het tijdschrift samen te stellen. Eind 2022 had Onze Taal ruim 5000 LinkedIn-contacten.

Meer van Onze Taal

In juni verscheen het boekje *Dat mag je ook (al niet meer) zeggen*, geschreven door Vivien Waszink. Er werd ook een 'd/t-doek' (een theedoek met d/t-zinnen) in de webwinkel aangeboden, en een wenskaartenset met illustraties van Josje van Koppen. In het najaar verscheen de dertigste editie van de *Taalkalender* die opnieuw uitverkocht raakte.
Verder verzorgde Onze Taal bijdragen aan publicaties van andere uitgevers: een rubriek in het blad *Meertaal*, en lessuggesties voor educatieve uitgevers Malmberg en Noordhoff. Eind 2022 eindigden die samenwerkingen omdat Onze Taal zich in 2023 wil oriënteren op een nieuw onderwijsaanbod.
Voor het negende jaar verzorgde de Taaladviesdienst het wekelijkse Taalloket in *De Taalstaat* op NPO Radio 1. Dit programma bereikt 300.000 luisteraars. In de zomermaanden veranderde het loket alweer voor de vierde keer in de 'Zomerschool' van het Groot Dictee. Ook was *De Taalstaat* de plek waar het Woord van het jaar 2022 bekend werd gemaakt: energiearmoede.

Financiële positie 2022

Voor het genootschap bestond in 2022 70% van de inkomsten uit contributies van de leden. Andere inkomsten werden gegenereerd door de Taaladviesdienst (10,5%), en de webwinkel/uitgeverij (13,5%). De overige 6% was voornamelijk afkomstig van incidentele donaties van leden en giften van de stichting Vrienden van Onze Taal. In 2022 werd de contributie niet verhoogd, en bedroeg dus € 47,50 voor een regulier lidmaatschap. Er waren gedurende het jaar tegenvallers (stijgende productie- en verzendkosten en huisvestingkosten) maar ook meevallers (meer donaties, een nalatenschap, een omvangrijke correctieopdracht). Het leidde tot een positief resultaat van € 4.688.

Begroting 2023

De begroting werd vastgesteld in de bestuursvergadering van 8 december 2022. Eerder was al besloten om geen contributieverhoging door te voeren.

Baten	
Contributies	983.000
Taaladviesdienst	139.000
Webwinkel	175.000
Giften	35.000
Congres	87.500
Overig	63.000
Totaal	**1.457.500**
Lasten	
Tijdschrift	300.000
Webwinkel	88.000
Congres	87.500
Overig	21.000
Totaal	**496.500**
Beheerslasten	**961.000**
Saldo	**0**

Actiepunten 2023
* herdruk van *Dat mag je ook (al niet meer) zeggen* (januari)
* themanummer over ‘de maakbaarheid van taal’ (mei)
* Elise Mathilde essayprijs (juni)
* Onze Taal-congres in PHIL Haarlem (juni)
* lancering nieuw online leerplatform (zomer)
* de *Taalkalender 2024* (augustus)
* opzet nieuw onderwijsaanbod (najaar)
* Taalboek van het jaar (oktober)
* boek over katten en taal (oktober)
* themanummer ‘stilte’ (november)
* Groot Dictee der Nederlandse Taal (november)
* verkiezing Woord van het jaar (december)

Bestuur

In 2022 waren er geen bestuurswisselingen. Het bestuur bestond eind 2021 uit drs. A.A.M. (Arno) Brok (voorzitter), drs. E. (Erwin) Nijsse (penningmeester), prof. dr. F. (Frits) van Oostrom (secretaris), dr. J. (Jenny) Audring, A.J. (Axel) Buyse Lic., drs. P. (Nelleke) Noordervliet-Bol en W. (Willemijn) Zwart MA.

Het algemeen bestuur vergaderde in 2022 vijf keer: in maart, juni, september, november en december.

Bureau

Bij het bureau van het genootschap waren eind 2022 elf medewerkers in dienst (gemiddeld 32 uur per week), in totaal met een formatieruimte van ca. 9,25 fulltime arbeidsplaatsen. In het voorjaar nam taaladviseur Jaco de Kraker afscheid van Onze Taal. Hij werd tijdelijk vervangen door Wouter van Wingerden, en in oktober opgevolgd door Fieneke Jochemsen. Vier externe medewerkers waren betrokken bij de redactie van *Onze Taal*, *Taalpost* en *TLPST* en ruim twintig freelance schrijvers en illustratoren leverden regelmatig bijdragen aan het tijdschrift.

_____

Den Haag, april 2023

het bestuur van Onze Taal

Verkorte jaarrekening 2022 Genootschap Onze Taal

Balans per 31 december 2022

		31-dec-21				31-dec-21		
ACTIVA								
Vaste activa								
Immateriële vaste activa	€	8.649			€	8.649		
Materiële vaste activa	€	1.932			€	6.129		
			€	**10.581**			**€**	**14.778**
Vlottende activa								
Voorraden	€	22.397			€	29.714		
Vorderingen	€	100.774			€	215.622		
Liquide middelen	€	905.119			€	836.868		
			€	**1.038.871**			**€**	**1.082.204**
PASSIVA								
Reserves en fondsen								
Continuïteitsreserve	€	712.367			€	727.866		
Bestemmingsfondsen	€	47.500			€	27.175		
			€	759.867			€	755.041
Kortlopende schulden			€	297.005			€	341.941
			€	**1.038.871**			**€**	**1.096.982**

Staat van baten en lasten over 2022

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
BATEN			
Contributies	€ 1.002.232	€ 1.035.500	€ 1.026.700
Taaladviesdienst	€ 153.840	€ 105.000	€ 125.504
Congres		€ 60.000	
Webwinkel	€ 194.534	€ 150.000	€ 160.187
Diverse baten	€ 29.001	€ 45.000	€ 30.154
Giften	€ 59.780	€ 30.000	€ 39.105
Totale baten	**€ 1.439.386**	**€ 1.425.500**	**€ 1.381.650**
LASTEN			
Projectkosten			
Tijdschrift	€ 330.859	€ 300.000	€ 270.846
Taaladviesdienst	€ 3.655	€ 1.500	€ 2.098
Webwinkel	€ 117.514	€ 80.000	€ 97.260
Congres		€ 60.000	
Overig	€ 9.438	€ 16.500	€ 18.530
Totaal projectkosten	**€ 461.466**	**€ 458.000**	**€ 388.734**
Beheerslasten			
Personeel	€ 759.431	€ 770.000	€ 726.417
Afschrijvingen	€ 4.792	€ 15.000	€ 5.163
Huisvesting	€ 43.476	€ 37.000	€ 32.770
Algemene lasten	€ 143.066	€ 140.000	€ 150.348
Marketing en werving	€ 22.330	€ 25.000	€ 17.042
Totale bedrijfskosten	**€ 973.095**	**€ 987.000**	**€ 931.740**
Saldo	**€ 4.825**	**€ -19.500**	**€ 61.176**
Resultaatbestemming			
Bestemmingsreserves	€ 20.325	€ -35.000	€ -37.825
Continuïteitsreserve	€ -15.499	€ 15.500	€ 99.001